

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

ADVIES (BRUGEL-ADVIES-20240423-386)

betreffende het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van
diverse bepalingen inzake energie en klimaat

23/04/2024

Inhoudsopgave

1	Wettelijke basis	3
2	Achtergrond.....	3
3	Opmerkingen van BRUGEL.....	4
3.1	Toegang tot beschermde klantstatus na ontvangst van herinnering	4
3.2	Beheer van tegen de gegarandeerde minimumprijs teruggekochte groenestroomcertificaten	4
3.3	Actieve klantenopslag	5

I Wettelijke basis

Overeenkomstig artikel 30bis, § 2, van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna "elektriciteitsordonnantie"), is BRUGEL verantwoordelijk voor:

"2° op eigen initiatief of op vraag van de Minister of de Regering onderzoeken en studies uitvoeren of adviezen geven in verband met de elektriciteits- en gasmarkt.

Deze kennisgeving voldoet aan die verplichting.

Bij brief van 5 maart 2024 heeft de Minister bevoegd voor het energie- en waterbeleid BRUGEL gevraagd om een advies uit te brengen over het voorontwerp van ordonnantie tot wijziging van diverse bepalingen inzake energie en klimaat (hierna "voorontwerp van ordonnantie" genoemd).

Deze wijzigingen hebben betrekking op de volgende verordeningen:

- Ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- Ordonnantie van 1er april 2004 betreffende de organisatie van de gasmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- De ordonnantie van 2 mei 2013 betreffende de Brusselse code voor lucht-, klimaat- en energiebeheer;
- Het besluit van 05 juni 1997 met betrekking tot milieuvergunningen.

2 Context

Het ontwerpbesluit beoogt :

- Richtlijn (EU) 2023/959 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 houdende wijziging van Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en Besluit (EU) 2015/1814 betreffende de vaststelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten van de Unie omzetten;
- Doorgaan met een aantal energiebesparende maatregelen;
- Tijdelijke toegang tot het statuut van beschermde afnemer voor huishoudens voorzien in het besluit van 15/12/2022 tot vaststelling van tijdelijke maatregelen ter vermindering van de vraag naar gas en elektriciteit en de toegang tot het statuut van beschermde afnemer voor huishoudens in het kader van de energiecrisis;
- De werking van de markt voor groene certificaten verbeteren door de procedure voor het beheer van de groene certificaten van de regionale transmissiesysteembeheerder (GRTR) die tegen de gegarandeerde minimumprijs worden teruggekocht, te wijzigen.

In het kader van dit advies maakt BRUGEL opmerkingen over de wijzigingen die een impact hebben op het statuut van beschermde klant en het beheer van de groenestroomcertificaten van de GRTR.

3 Commentaar van BRUGEL

3.1 Toegang tot beschermde klantstatus zodra de herinnering is ontvangen

De artikelen 3 en 5 van het voorontwerp van ordonnantie wijzigen artikel 25sexies, § 1er, alinea 1er, van de elektriciteitsordonnantie en artikel 20quater, § 1er, alinea 1er, van de gasordonnantie met betrekking tot de voorwaarde betreffende het tijdstip vanaf hetwelk de hoedanigheid van beschermde afnemer kan worden aangevraagd.

Huishoudens met betalingsmoeilijkheden zullen de mogelijkheid hebben om de status van beschermde klant aan te vragen zodra ze de aanmaning van de leverancier ontvangen. Ze hoeven niet langer te wachten op de ingebrekestelling om de nodige stappen te ondernemen om de status van beschermde klant te verkrijgen.

BRUGEL verwelkomt dit voorstel. Ze beantwoordt aan de aanbeveling van advies 376¹ betreffende de verduidelijking van de specifieke criteria en de procedure voor de toekenning van het statuut van beschermde klant en vermeldt dat de voorwaarde van een *callback* een stap vooruit is in de strijd tegen de spiraal van energieschulden.

Deze wijziging volgt op een tijdelijke maatregel die met succes werd ingevoerd in 2023 tijdens de energieprijzen crisis. Deze maatregel was het voorwerp van een grootschalige communicatiecampagne in 2023. Door de maatregel een permanent karakter te geven, zullen de samenhang en de transparantie van de gewestelijke maatregelen toenemen, zowel voor de beoogde gezinnen als voor de betrokken actoren.

3.2 Beheer van tegen de gegarandeerde minimumprijs teruggekochte groenestroomcertificaten

Artikel 4 van het voorontwerp van ordonnantie herformuleert en wijzigt artikel 28§1 van de elektriciteitsordonnantie met betrekking tot de bepalingen inzake de verplichting van de regionale GRTR om een terugkoopovereenkomst voor groenestroomcertificaten af te sluiten tegen een gegarandeerde minimumprijs.

Deze voorgestelde wijziging betreft:

- Afschaffing van de verplichting om door de GRTR tegen de gegarandeerde minimumprijs aangekochte certificaten opnieuw op de markt te brengen. Het huidige wettelijke kader verplicht de GRTR om deze groenestroomcertificaten op regelmatige tijdstippen op de markt aan te bieden om de kosten voor het nakomen van deze verplichting terug te verdienen. Het doel van deze wijziging van het wettelijke kader is om de spanning op de markt voor groenestroomcertificaten te verminderen en de maatschappelijke kosten van het systeem te beperken.
- De frequentie waarmee groenestroomcertificaten tegen de gegarandeerde minimumprijs worden doorverkocht aan de GRTR. Volgens het huidige wettelijke kader kunnen groenestroomcertificaten eenmaal per jaar worden doorverkocht. De in het voorontwerp voorgestelde wijziging maakt het mogelijk groenestroomcertificaten op kwartaalbasis tegen de gegarandeerde minimumprijs te verkopen.

BRUGEL steunt deze voorgestelde wijzigingen voor zover ze in overeenstemming zijn met onze aanbevelingen. Ze worden trouwens opgenomen en toegelicht in voorstel nr. 33 betreffende de vereenvoudiging van het proces voor de verkoop van certificaten aan producenten van groene elektriciteit².

¹ <https://www.brugel.brussels/publication/document/avis/2023/fr/AVIS-376-ARRETE-CLIENTS-PROTEGES.pdf>

² <https://www.brugel.brussels/publication/document/propositions/2023/fr/PROPOSITION-33-Simplification-Vente-CV.pdf>

BRUGEL is van mening dat artikel 4 van het voorontwerp van ordonnantie moet specificeren hoe de door de GRTR verworven groenestroomcertificaten moeten worden behandeld. Er zou inderdaad moeten worden bepaald dat de verworven groenestroomcertificaten vervolgens door BRUGEL worden geannuleerd.

BRUGEL wijst erop dat als het voorontwerp van ordonnantie wordt goedgekeurd, het nog steeds nodig zal zijn om het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 december 2015 betreffende de bevordering van groene elektriciteit en energie uit hernieuwbare bronnen te wijzigen. Dit besluit bevat de bepalingen die de manier regelen waarop ELIA momenteel veilingen houdt.

Tot slot vestigt BRUGEL ook de aandacht op de kwestie van de overgang tussen de huidige procedure voor de doorverkoop van groenestroomcertificaten via veilingen door de GRTR en de procedure die is voorzien in de ontwerpordonnantie (afschaffing van de door de GRTR verworven groenestroomcertificaten).

BRUGEL is van mening dat de nieuwe procedure rechtstreeks van toepassing zou moeten zijn, zonder overgangperiode, en dus ook op het bestand van CV's dat bij de GRTR bestaat op het moment van goedkeuring van de nieuwe ordonnantie.

3.3 Actieve klantenopslag

De elektriciteitsordonnantie definieert een actieve afnemer als "een eindafnemer die een of meer van de activiteiten uitvoert als bedoeld in artikel 13a, op voorwaarde dat deze activiteiten niet zijn voornaamste commerciële of beroepsactiviteit vormen".

De activiteiten bedoeld in artikel 13a van de elektriciteitsverordening omvatten met name:

- "Zelf opgewekte elektriciteit op haar eigen terrein opslaan met behulp van een opslageenheid;
- Om een overschot aan opgewekte elektriciteit te kopen, ook door middel van een peer-to-peer uitwisseling of door een leverancier, of om een overschot aan zelf opgewekte elektriciteit te kopen door middel van een peer-to-peer uitwisseling;
- Aandeel elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen in overeenstemming met §6;
- Deelnemen aan energiediensten, flexibilitiediensten en aggregatiediensten, onafhankelijk van zijn leveringscontract en met het elektriciteitsbedrijf van zijn keuze".

Op basis van artikel 13 bis mogen actieve afnemers dus geen elektriciteit van het net afnemen voor opslagdoeleinden, aangezien alleen elektriciteit die op hun eigen terrein is opgewekt, mag worden opgeslagen, wat een belemmering kan vormen voor de opkomst van batterijen.

De opslagactiviteit uitgevoerd door een actieve klant verschilt in de andere twee gewesten en is bedoeld om ruimer te zijn aangezien:

- In het Vlaamse Gewest stelt het decreet dat het "energie kan opslaan";
- In het Waalse Gewest bepaalt het decreet dat het "alle of een deel van de elektriciteit van het net of die het zelf heeft geproduceerd" kan opslaan.

Als het de bedoeling van de wetgever is om de opslag van elektriciteit toe te staan, ongeacht de oorsprong ervan (onttrekking aan het net of zelf opgewekte elektriciteit), moet de elektriciteitsordonnantie dienovereenkomstig worden aangepast, en meer bepaald artikel 13bis, § 1er, 2° als volgt: "~~zelf opgewekte elektriciteit opslaan op zijn terrein~~, door middel van een opslageenheid".

* *

*